

WorldSkills Lyon 2024

Ekspertin loppuraportti

Pauliina Oksala, Fashion Technology

31 Fashion Technology, WorldSkills Lyon 2024

Ekspertti **Pauliina Oksala**, Omnia

Kilpailija **Julia Lundell**,
Turun ammatti-instituutti TAI

31 MODERN TECHNOLOGY
MAKE IT CREATIVE
TRY A SKILL

SORTIE
EXIT
PLACE DES ENTREPRISES

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

apprendre le monde
french TEX

Fashion Technology lajina

- Fashion Technology -lajissa mitataan kilpailijan taitoja vaatteen suunnittelussa, piirtämisessä, muodon tuottamisessa muotoilun ja kaavoituksen menetelmin sekä valmistuksessa. Kilpailun moduulit ovat:
  - Muotoilu (Draping/Moulage)
  - Kaavoitus ja leikkuusuunnitelma (Patternmaking and Layout)
  - Suunnittelu ja piirtäminen (Design and Sketching)
  - Valmistus (Construction)
- Tehtäväkonsepti julkistetaan 4 kk ennen kilpailuja, jolloin tiedetään mikä tulee olemaan valmistettava vaatekappale ja sen pakolliset ja arvottavat elementit.
- Arviointikriteereissä painottuvat luovuus ja innovatiivisuus, tekninen haastavuus sekä toteutuksen laatu.

Mitalistit

Muodikasta ja perinteistä

- ◆ Lajissa yhdistyvät ajankohtainen muoti ja perinteiset käsityötekniikat.
- ◆ Kilpailutehtävän moduulit ovat jo pitkään olleet samankaltaiset, eikä tietotekniikkaa edelleenkään tehtävissä käytetä. Kilpailijoille tarjotuissa työvälineissä ei ollut uutuuksia, mutta koneet ja kankaat olivat laadukkaat ja valmistustehtävän teemana Couture, kuten muotimaa Ranskalta sopi odottaakin.
- ◆ Suunnittelua sisältävissä moduuleissa näkyi mielenkiintoisesti erilaiset alueelliset tulkinnat nykypäivät trendeistä, vaikka valmistusmenetelmät olivat suurelta osin perinteisiä.

Uusia ideoita työvälineisiin

- Muotoilutehtävässä käytetty itseliimautuva muotoilunauha nopeutti työskentelyä ja olisi hyvä ottaa käyttöön myös Suomessa.
- Lajissa kilpailija saa tuoda mukanaan henkilökohtaiset työvälineet. Eri maiden kilpailijoilla oli mukanaan monia erilaisia työvälineitä, joita meillä Suomessa ei juurikaan käytetä. Hyvin mielenkiintoisia olivat leikkuupyörien saumanvaran leikkuuseen tarkoitetut apulaitteet, pienet sähkökäyttöiset leikkurit sekä monenlaiset silityksen apuvälineet.
- Polttoleikkurin käytöstä keskusteltiin, mutta vielä sitä ei hyväksytty kilpailijalle sallittuihin työvälineisiin.

omelr
VAND

smartshake

Skills

Inspiraatiota kaavoituksen menetelmiin

- Vaatteen muodon tuottamisen näkökulmasta ala on Suomessa hyvin vahvasti orientoitunut peruskaavaan ja kuositteluun. Eri maiden kilpailijat käyttivät luovasti monenlaisia menetelmiä: muotoilua sovitusnukelle kankaalla tai teipillä sekä suoraan kankaalle piirtämistä.
- Muotoilun opetus vaikuttaa vähentyneen Suomessa merkittävästi. Kilpailu toi esiin, kuinka se on kuitenkin kansainvälisesti merkittävä työmenetelmä. Näkisinkin mielelläni, että sille löydettäisiin koulutuksessa tulevaisuudessa enemmän aikaa.

Maantieteellisiä eroja

- Eroja työskentelytavoissa oli lopulta vähemmän, kuin olisi ehkä voinut odottaa. Suurimmat erot näkyivät muodon tuottamisen menetelmissä.
- Visuaalinen kulttuuri on hyvin edelleen hyvin erilainen eri maanosissa, ja tämä näkyi etenkin valmistus-moduulin asuissa tyyllisinä eroina.
- Valmentautumisessa on suuria eroja etenkin Suomen ja Aasian maiden välillä. Monissa Aasian maissa valmentautumiseen käytetään useita vuosia, kun meillä kilpailija valitaan noin vuotta ennen kisoja.

Tulevaisuuden näkymiä lajissa

- Digitaalisuuden roolista keskusteltiin paljon sekä kaavoituksen että piirtämisen suhteen. Kilpailuihin osallistuvat maat ovat kuitenkin hyvin eri vaiheissa digitaalisuuden käyttöönotossa teollisuudessa ja koulutuksessa. Kilpailevia ohjelmistoja on useita, eikä käytettävistä ohjelmistoista päästy vielä yhteisymmärrykseen.
- Kaavoitukseen on vahvimilla ehdolla Lectra, mutta toistaiseksi yhteistyötä yrityksen kanssa ei ole lähdetty käynnistämään. Eri maiden koulut ovat ymmärrettävästi haluttomia opettamaan kilpailuja varten eri ohjelmistoa, kun muuten opetuksessaan käyttävät. Tavoitteena useimmilla mailla on, että Shanghaissa 2026 saataisiin päätöksiä aiheesta aikaan.

Perinteistä pidetään kiinni

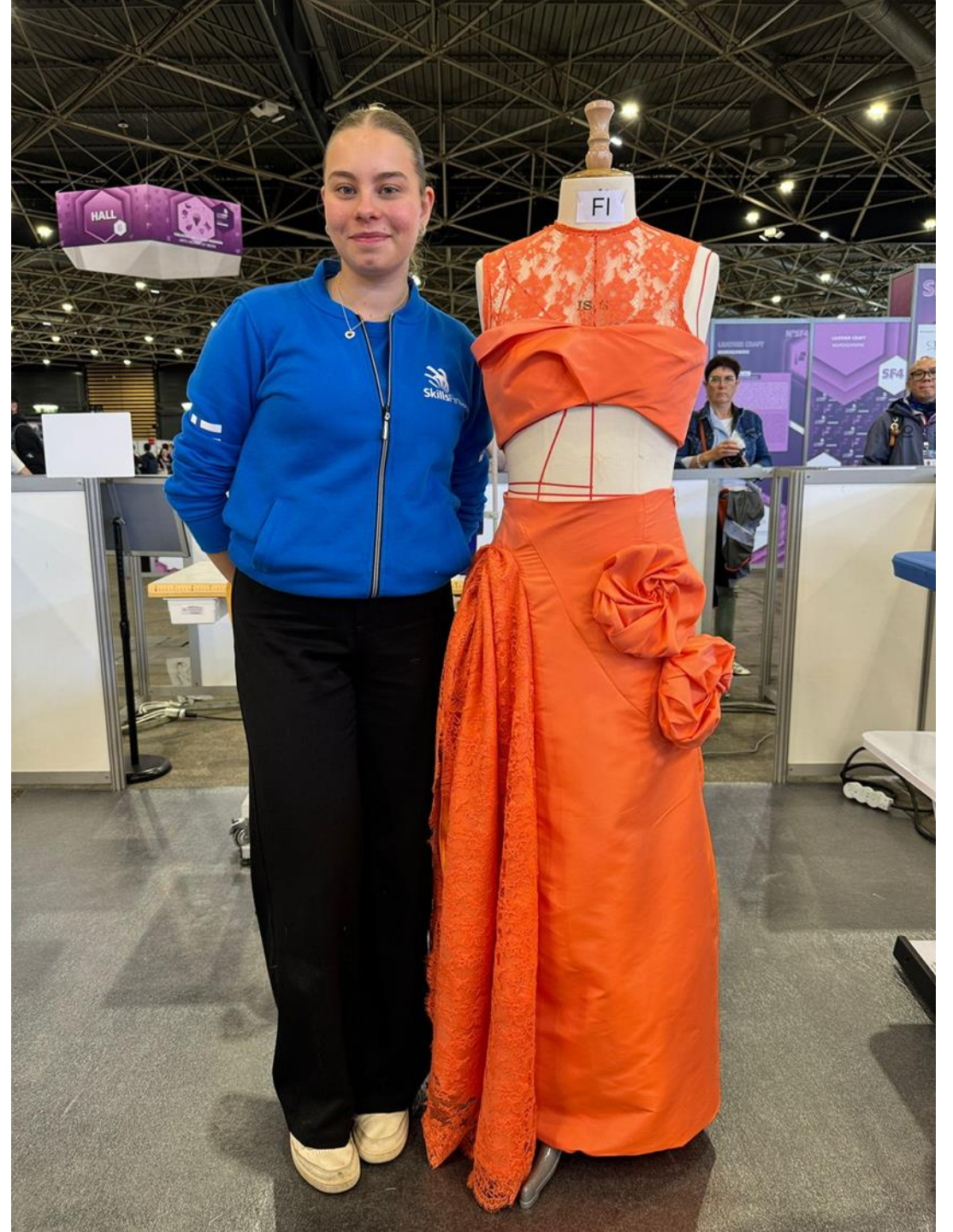
- Vaikka digitaaliset mallipiirrokset ovat olleet alalla olleet arkea jo pitkään, tulee tekninen piirtäminen toistaiseksi säilymään vielä käsin piirrettävänä tehtävänä. Useimmat ekspertit pitivät käsin luonnostelua ja siinä harjaantuvaa käden jälkeä niin merkittävänä taitona alalla, että digitaaliset piirustusohjelmat eivät lähitulevaisuudessa tule kilpailussa korvaamaan käsin piirtämistä.
- Lajin ammattitaitovaatimuksissa (WorldSkills Occupational Standards) on vahvasti mukana uniikkipukujen, mittatilaustyön ja piensarjatuotannon näkökulma teollisuuden rinnalla, josta syystä perinteiset käsityötekniikat ovat edelleen oleellinen osa lajia.

Osaamisen kehittyminen

- Kilpailijan kehittymistä valmennusvuoden aikana oli palkitsevaa seurata. Muotoilu oli Julialle kohtuullisen vieras työmenetelmä, ja siinä hän kehittyi aivan huimasti. Valmistusmoduulin kisatyötä suunnitellessa sekä Lyoniin että harjoituskilpailuihin Zagrebiin, Julia oppi monia työtapoja, erilaisten materiaalien käsittelyä ja yksityiskohtia, joita perustutkinnon koulutuksessa ei koskaan ehditä kaikkia käsitellä. Lisäksi Julian ammatillinen itsevarmuus ja paineensietokyky kasvoivat merkittävästi. Kaiken kehityksen mahdollisti Julian avoin ja positiivinen asenne kaikkea uutta kohtaa.
- Ekspertti pääsi valmennuksen aikana kehittämään omia pedagogisia taitojaan motivoituneen kilpailijan kanssa oppilaitosarjen normaalien haasteiden vastapainoksi. Valmennuksen tuotekehittelyvaiheessa pääsi harjaannuttamaan myös omia innovointi- ja ongelmanratkaisutaitojaan. Itse kisoissa pääsi oppimaan muiden maiden kilpailijoiden töistä sekä keskusteluista eksperttien kanssa.

Onnistumiset valmennuksessa

- Valmennuksessa harjoiteltiin aivan oikeita asioita. Tämän mahdollistaa tietysti myös se, että tehtäväkonseptista tiedetään tarpeeksi paljon etukäteen. Myös kisatyön designissa onnistuttiin. Kilpailija oli motivoitunut mieluisan mallin harjoitteluun. Tehtävästä kilpailija sai kohtuullisen hyvin pisteitä pakollisten elementtien olemassaolosta sekä niiden innovatiivisuudesta ja haastavuudesta.
- Harjoituskilpailuihin osallistuminen edesauttoi kilpailijan ja ekspertin kehittymistä erittäin toimivaksi tiimiksi. Vaikka ajankohta oli haastava, ja kisamatka vei harjoittelupäivä Lyonin työltä, oli se kokonaisuudessa arvokas. Pitkässä projektissa tärkeä henkilökemia toimi hyvin.

Competitor
FINLAND

Kehittämiskohteita valmennukseen

- Harjoittelu olisi aloitettava aikaisemmin ja tehokkaammin. Muotoilua, kaavoitusta ja piirtämistä voi harjoitella tavoitteellisemmin jo ennen Test Project -konseptin julkaisua. Potentiaalisen kisatyön suunnittelu ja mahdollisten yksityiskohtien harjoittelu on aloitettava aikaisemmin, jotta kisatyön design saadaan lyötyä lukkoon ja toistoille ja laadun hiomiselle jää enemmän aikaa.
- Jos kilpailija ja ekspertti asuvat ja toimivat eri kaupungeissa, on se valmennukselle selvä haaste. Valmennussuunnitelmassa tulee huolellisemmin suunnitella ja sopia expertin, lähivalmentajan, huippuvalmentajan ja työelämän rooli ja vastuu valmennuksessa sekä osallisten käytettävissä olevat resurssit.
- Lajille tulee aktiivisemmin etsiä sponsoreita ja yhteistyökumppaneita työelämästä sekä harjoitusmateriaalin suhteen, että työelämässä valmentautumiseen.

Suomen tulevaisuus alan kansainvälisissä kilpailuissa

- Alalla on haasteita päästä kilpailemaan kärkisijoista. Etenkin Aasian maissa valmentautuminen on erittäin organisoitua ja aloitetaan huomattavasti aikaisemmin. Tekstiili- ja muotialan perustutkinto on laaja-alainen tutkinto sisältäen myös yhteiset tutkinnon osat, eikä mahdollista ammattitaidon kehittymistä kovin syväksi opintojen aikana. 22 vuoden ikäraja ja ammatillisen oppilaitoksen sitoumus lähettäväksi organisaatioksi tarkoittavat, että perustutkinnon jälkeistä osaamista ei kilpailijalle todennäköisesti ehdi juurikaan karttua. Valmentautumisvuoden aikana kilpailijalla on yleensä myös opintoihinsa liittyviä tehtäviä ja velvoitteita.
- Suomessa on kyllä osaamista valmentaa kilpailija myös kansainväliselle huipulle. Se vaatii kuitenkin suotuisat olosuhteet: merkittävää lahjakkuutta omaavan kilpailijan, ennen koulutusta ja sen rinnalla harrastuneisuuden kautta hankittua taidollista osaamista sekä mahdollisuuden omistautua valmentautumiselle täysipäiväisesti valmennusvuoden aikana. Lisäksi tarvitaan tietysti hyvin organisoitunut, riittävästi resursoitu ja motivoitunut valmennustiimi sekä työelämäyhteydet ja harjoitusmateriaalit.

Ideoita Taitaja-kilpailuihin

Taitaja-kilpailujen tehtävien tulee aina perustua alan ammatillisen tutkinnon perusteisiin, joten ammattitaitovaatimukset ovat erilaiset, kuin kansainvälisissä kisoissa. Tutkinnon perusteet mahdollistaisivat kuitenkin enemmän kilpailijan oman suunnittelun näkyvän kilpailutehtävissä.

Vaatteenvalmistuksessa kilpailijat ovat pääsääntöisesti valmistaneet aina samanlaisen työn. Arviointi on silloin toki helpompaa, mutta ehkä kansainvälisistä arviointikriteereistä voitaisiinkin ottaa mallia myös Taitaja-arviointiin. Toisistaan poikkeavat kilpailutyöt voisivat olla katsojille mielenkiintoa herättävä asia.

